

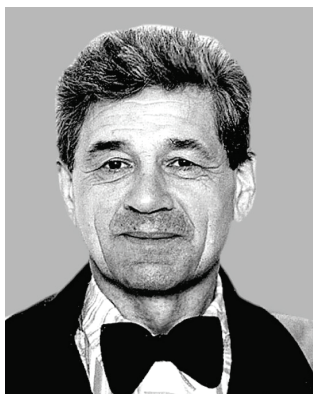

ТВОРЧІ ПОРТРЕТИ

Наталія Юзюк

ПАМ'ЯТІ НАРОДНОГО АРТИСТА УКРАЇНИ, ПРОФЕСОРА БОГДАНА БАЗИЛИКУТА

17 серпня 2020 р. після тривалої важкої хвороби відійшов у вічність Богдан Омелянович Базиликута – народний артист України, професор, донедавна провідний соліст Львівського державного академічного театру опери та балету імені І. Франка (тепер Львівського національного театру опери та балету імені С. Крушельницької). Більш ніж півстоліття Маестро щедро ділився з молодим поколінням своїми знаннями і багатим виконавським досвідом.

Народився і виріс майбутній оперний співак (ліричний тенор) 24.08.1938 р., на Поділлі, у селі Гадинківці, тепер Гусятинського району Тернопільської обл., в родині сільського шевця. Зростав як усі сільські діти, допомагав батькам у щоденній праці, повсякчас співаючи, проте не думав про спів, як про щось серйозне. У сільській хаті по радіоприймачу слухав визначних співаків, а через те, що концерти по радіо часто повторювалися, він, зачарований їхніми голосами, вивчив їх репертуар та підспівував їм, інтуїтивно всотуючи вокальну техніку співу від найкращих оперних артистів світового рівня. Особливий вплив на його мистецьке формування здійснили ліричні тенори Іван Козловський та Петро Білинник, а серед зарубіжних – представники італійського *bel canto* – Енріко Карузо та Беньяміно Джильї. Співав у шкільному хорі, самотужки опанував нотну грамоту і навчився грати на трубі. Навчаючись у школи, вперше наважився вийти на сільську сцену співати соло. Слухачі, почувши у його виконанні «Там, де Ятрань круто в'ється», винагородили юного співака палкими оплесками.

Спочатку майбутній артист обрав собі професію шкільного вчителя української мови і літератури, хоча у 1955 р. вступив на філологічний факультет Львівського державного педагогічного інституту одразу на дві спеціальності: «учитель української мови та літератури» та «учитель музики і співів». Пізніше переважила любов

до співу, а згодом корисне поєднання філології та музики стало підґрунтям для написання цікавих науково-методичних праць.

Серед педагогів, які тоді викладали музичні предмети, був соліст Львівського оперного театру, заслужений артист України В'ячеслав Кобржицький, а також музикознавець Михайло Антків. Вокалом Богдан Базиликот займався в класі В. Кобржицького. Відомий композитор Євген Козак, тоді завідувач кафедри музики і співів, коли чув виступ Богдана на іспитах, не раз впівголоса, ніби «про себе», проголошував: «Браво!».

На початку 1960 р. Львівський педінститут перебазували до Дрогобича. Після закінчення навчання Б. Базиликот працював тут викладачем вокалу, але й сам продовжував займатися співом у колишнього соліста Харківського та Київського оперних театрів Михайла Копніна, учня відомого іспанського тенора Карлоса Баррери. Саме він навчив Богдана свідомого підходу до вокалу, заохотив до інтенсивного збирання і вивчення методичної літератури з предмета, розкрив секрети правильного, професійного співу знаменитого *bel canto*.

Ще в перші студентські роки молодий співак брав активну участь у різноманітних концертах та фестивалях, виступав по радіо, на телебаченні. Про один із концертів-звітів композиторів Львівщини, що відбувся на Львівському машинобудівному заводі, у газеті «Львівський машинобудівник» від 2 квітня 1966 р. є така згадка: «„Ніч яка місячна” – цю пісню знають і люблять не тільки в нас на Україні, її виконують в Москві і Тбілісі, Мінську і Владивостоку. І не тільки популярність пісні, але й особливий ліризм у виконанні Б. Базиликота змусили слухачів знову і знову викликати молодого виконавця».

Несподівано примхлива доля повернула життєву дорогу талановитого філолога у мистецьку царину і стрімко здійняла до вершин творчості. Влітку 1967 р., на заключному концерті Б. Базиликот гідно презентував Дрогобицький педінститут, про що «Радянська освіта» від 16 серпня 1967 р. написала: «Базиликота Б. О., викладача Дрогобицького педагогічного інституту, ми віднесли до «ветеранів», незважаючи на його молодий вік. За багато років участі в самодіяльності він набув професійної вокальної культури. Богдан Омелянович має голос оперного плану – ліричний тенор великого діапазону і незрівняної краси тембру. В його репертуарі багато оперних арій, романсів композиторів-класиків, пісень сучасних композиторів та народних пісень. Базиликот Б. О. – це єдиний виняток, коли республіканське журі не рекомендувало здібному співаку вчитися в консерваторії: воно одно-стайно вирішило, що співак має блискучу підготовку і може прикрасити сцену будь-якого оперного театру».

Всупереч такому міркуванню молодий філолог вже незабаром вдосконалював свою вокальну і акторську майстерність на вечірньому відділенні Львівської державної консерваторії ім. М. В. Лисенка у класі Миколи Шелюжка. Водночас вдень продовжував займатися педагогічною діяльністю у Дрогобицькому педінституті.

А тим часом його столичний дебют не забували київські слухачі. Композитор Марко Костецький спеціально для Б. Базиликота написав на слова Олекси Новицького пісню «Люблю я тебе, Україно!», і надіслав йому до Дрогобича. Саме в його виконанні 5 липня 1968 р. ця пісня вперше прозвучала в Києві зі сцени тодішнього Жовтневого палацу на одному з урочистих концертів, а потім набула популярності

не тільки в Україні, але й за кордоном. «Пісенне обдарування солов'їної України продемонстрували відомі співаки, народні артисти СРСР Б. Руденко, Д. Гнатюк, заслужений артист УРСР А. Солов'яненко, знамените тріо – сестри Даниїла, Марія та Ніна Байко, а також заслужений самодіяльний народний хор УРСР «Десна» з Чернігова, обдарований соліст, викладач Дрогобицького педагогічного інституту імені І. Франка Б. Базиликот, якому акомпанував жіночий самодіяльний народний оркестр „Харків'янка”, – писала про цю подію всеукраїнська газета «Культура і життя» від 7 липня 1968 р.

У листопаді 1969 р. Б. Базиликот став лауреатом I премії Республіканського фестивалю молодіжної пісні (у Краснодарі). Перед ним відкрилися нові цікаві творчі перспективи. Наприкінці 1960-х – початку 1970-х рр. молодий співак з оркестром «Харків'янка», а також із заслуженим ансамблем танцю України «Юність» вперше гастролює в Україні, згодом – містами СРСР та за кордоном: у Бельгії, в Болгарії, на Кубі.

У 1971 р., після закінчення Львівської державної консерваторії, Б. Базиликот стає солістом Львівського академічного театру опери та балету ім. І. Франка (тепер Львівський національний театр опери та балету ім. С. Крушельницької), а від 1984 до 1990 р. поєднує творчу роботу з педагогічною, продовжуючи працювати у Дрогобицькому педінституті.

Дебютом артиста у Львівському оперному театрі була партія Андрія з опери С. Гулака-Артемівського «Запорожець за Дунаєм», а за нею – ціла низка інших. Молодий соліст вивчав оперні партії швидко, і за короткий час увійшов у весь чинний репертуар, співаючи всі провідні тенорові партії (понад 20), також ролі в оперетах та у поставах для дітей.

У творчому доробку Б. Базиликота були партії Андрія у виставі «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемівського, Петра в «Наталці Полтавці» М. Лисенка, Герцога Мантуанського в «Ріголетто» та Альфреда в «Травіаті» Дж. Верді, Пінкертон в «Мадам Батерфляй» та Рудольфа в «Богемі» Дж. Пуччіні, Ернесто в «Дон Паскуале» Г. Доніцетті, Ленського в «Євгенії Онегіні» П. Чайковського, Володимира в «Дубровському» Е. Направника, Князя Голіцина в «Хованщині» М. Мусоргського, Стефана в «Страшному дворі» С. Монюшка, Лейтенанта Федоровського у «Відродженому травні» В. Губаренка, Йотоко Міяті у «Ріхарді Зорге» Ю. Мейтуса, Вальтера у «Тангейзері» Р. Вагнера, Боярина Ликова у «Царевій нареченій» М. Римського-Корсакова, Туріду у «Сільській честі» П. Масканьї, Канію у «Паяцах» Р. Леонкавалло, Барінка в «Циганському бароні» Й. Штрауса, Графа Данила у «Веселій вдові» Ф. Легара, Генріха Айзенштайна у «Летючій миші» («Лилик») Й. Штрауса; також ціла низка партій у дитячих операх.

Спеціально для гастролей у Польщі він вивчає тексти на польській мові, серед них – арію Стефана з опери С. Монюшка «Страшний двір».

Новий сезон 1972 р. Львівський театр опери та балету розпочав прем'єрою опери «Дубровський» Е. Направника. У головній ролі виступив молодий соліст Б. Базиликот. Музикознавець Алла Терещенко відгукнулася: «Головну партію співав молодий співак Б. Базиликот, його красивий, насичений експресією тенор, музикальність і хороше відчуття сцени сприяли створенню образу романтичного, поривчастого Володимира Дубровського» [2, 143].

Влітку 1974 р. Львівський театр опери та балету вирушив до Києва на свої відповідальні гастролі. Серед вистав, запропонованих львів'янами київським слухачам, були рідко виконувані «Хованщина» М. Мусоргського та «Страшний двір» С. Монюшка. Столичні слухачі тепло приймали львівських артистів, музикознавці подавали в пресі схвальні відгуки. І в кожній статті критики обов'язково зупиняли свою увагу на ролях, в яких виходив на сцену Б. Базиликот, окремо висловлюючи своє враження від співу молодого тенора, як-от, наприклад, у публікації у «Вечірньому Києві» від 16 серпня 1974 р.: «Вдумливим, вельми перспективним співаком-актором зарекомендував себе Б. Базиликот. Його дзвінкий тенор, сповнений ніжності суму й високого благородства в арії з курантами («Страшний двір»), набуває зовсім інших тембрових барв, коли Б. Базиликот – Голіцин веде підступний діалог з І. Хованським. Внутрішня чіткість, продуманість сценічної поведінки та вокальної характеристики образів у поєднанні з вокальною культурою дають підстави чекати від молодого співака дальших творчих успіхів». У тій же статті йдеться про оперу «Страшний двір» С. Монюшка: «Молодий шляхтич Стефан в інтерпретації Базиликота по-юнацьки зворушливий, несміливий у залицянні до Ганни, більш ліричний, ніж мужній. Знамениту арію з курантами він співає дуже емоційно, проникливо, особливо вдається артисту драматична кульмінація арії».

Критика належно оцінювала природну красу голосу і досконалість мистецтва співу артиста. Музикознавці одностайно відзначали, що молодий вокаліст Б. Базиликот належить до того типу співаків, кожний виступ якого на оперній або концертній сцені магнетично діє на слухачів. У провідних партіях, які він співав, розкривався не тільки ліричний, але й драматичний талант молодого митця. Голос його з багатством модуляцій передавав мінливість душевного стану і зміну настроїв його героїв, а яскрава експресія і, разом з тим, щирість та невимушеність природного співу, барвистість тембру голосу, гнучкість і пластичність кантилени, досконала дикція, глибоке проникнення в художній образ – усе це в органічному комплексі залишало слід у серцях зворушених слухачів.

На початку 1976 р. у столичному Будинку композиторів відбувся творчий вечір лауреата Державної премії СРСР, народного артиста України, відомого композитора Анатолія Кос-Анатольського. Серед митців, яких автор запросив взяти участь в концерті, був і соліст Львівського театру опери та балету імені І. Франка Б. Базиликот (концертмейстер – Я. Матюха), який виконав романс «Шумлять смереки» на вірші Д. Луценка.

Від 1979 р. Б. Базиликот виступає в багатьох урочистих концертах у Києві, Австрії, Бельгії, Данії, Естонії, Латвії, Литві, Польщі, Росії, Угорщині, Югославії... І в яку б країну не вирушав співак із гастрольною поїздкою, він обов'язково співає там арії з національних опер або народні пісні оригінальною мовою. З часом нагромадився чималий репертуар, і наприкінці 1970-х років співак вирішив підготувати до запису 15 народних пісень – по одній від кожної союзної республіки, серед них: українська «Чорні брови, карії очі», російська «Вот мчится тройка почтовая», литовська «Подумай, качечка», вірменська – «Ластівка», туркменська – «Моя душа», узбецька – «О, якби твоє личко», таджицька – «Голубок», киргизька – «Берег озера», молдавська – «Святковий день», білоруська – «Шумливі берези», латиська

«Пісня молодого рибалки», естонська – «Серце б'ється», азербайджанська «Назенин», казахська «Моя любов», грузинська – арія Малхаза з опери «Даїсі» З. Паліашвілі. Про те, як відбувалася робота над піснями, можна дізнатися у вступному слові «Пісня – праця Богдана Базиликута» професора Михайла Шалати до збірника «Українські пісні та романси з репертуару Б. Базиликута», що побачив світ у видавництві «Каменярь» 2003 р.: «Скільки праці, скільки наполегливості треба було, щоби втілити цей задум! І підбір репертуару, і вживання у зміст і психологію кожної пісні, і заучування чужих слів, правильної їх вимови (для того часто навідувався у військовій частині, знаходив там естонця, грузина чи узбека й перевіряв себе – складав перед ним «екзамен»)» [3, 6.] Неординарний репертуар зацікавив фірму грампластин «Мелодія», і 1979 року вона випустила платівку із записами цієї програми.

З роками прийшло визнання. Молодий співак Б. Базиликута 1979 р. став заслуженим артистом України, а у 1992 р. Указом Президента України за великий особистий внесок і популяризацію українського мистецтва й культури доценту Дрогобицького державного педагогічного інституту імені І. Франка Б. О. Базиликута було присвоєно почесне звання «Народний артист України», у 1994 р. – звання професора.

На зорі українського Національного Відродження, у 1991 р., побачила світ перша українська аудіокасети із записами заслуженого артиста Б. Базиликута. Вона мала символічну назву «Христос Родився! Коляди на Різдво Христове». Запис під № 001 циклу народних колядок і щедрівок у виконанні співака був здійснений на новоствореній вітчизняній студії звукозапису «Аудіо України». За три роки прийшла до слухачів ще одна аудіокасети – «Стрілецькі пісні Р. Купчинського». Запис здійснювався в супроводі Національного оркестру народних інструментів України. Нині в золотому фонді Державної телерадіокомпанії України знаходиться 73 фондові записи (5 програм) у виконанні артиста в супроводі оркестру Держтелерадіокомпанії та національного оркестру народних інструментів України. Серед них: «Маловідомі українські народні пісні та романси»; «Українські колядки в обробці Д. Січинського» (є в мережі YouTube); «Стрілецькі пісні Р. Купчинського в обробці Я. Ярославенка»; «Пісні вояків УПА» (є в мережі YouTube); «Пісні всіх колишніх 15 союзних республік мовою оригіналу».

Окремою сторінкою мистецького життя професора, а також студентів його класу була щорічна підготовка тематичних концертів з вокальних творів на поетичні тексти Тараса Шевченка. Уперше молодий співак взяв участь в святковому вечорі, присвяченому великому Кобзареві, у березні 1970 р., тоді у Львівській державній філармонії у його виконанні прозвучали романси Якова Степового «Ой три шляхи широкії» і народна пісня «Чорнії брови, карії очі». Відтоді класичні твори та народні пісні, написані на тексти Т. Шевченка, завжди були в репертуарі самого артиста та його студентів – а відтак, з роками склалася Шевченкіана Б. Базиликута.

На початку ХХІ ст. на Львівському обласному телебаченні були записані три святкові концерти циклу «У вінок Кобзареві», в яких у виконанні студентів класу прозвучали наступні твори: П. Чайковського, С. Рахманінова, М. Мусоргського, М. Лисенка, К. Стеценка, М. Аркаса, Д. Січинського; чотири солоспіви І. Соневицького, а також романси сучасних українських композиторів: В. Барвінського, Б. Фільц, М. Скорика, Ю. Мейтуса, М. Гайворонського та ін. (концертмейстери – В. Баб'як, Н. Юзюк, Г. Скалозубов). У виконанні Б. Базиликута були записані речитатив та арія Андрія з опери М. Аркаса «Катерина», «Три шляхи» – Я. Степового, «Минули літа молодії» – О. Нижанківського, «І золотої і дорогої» – Д. Січинського та народна пісня «Така її доля». Інтерпретація кожного солоспіву артистом щоразу виявляла все нові й нові ракурси розкриття філософської думки великого поета, особливо співзвучними йому були солоспіви-монологи, які потребували зрілості мистецької думки, тонкого проникнення в нюанси психологічного стану героя, глибокої зосередженості, вишуканої точності і класичної довершеності. У виконанні вокальних творів співак виявляв майстерність ведення досконалої кантילени, пластичну лірику, експресію, м'якість тембру та гнучкість голосу.

У таких щорічних березневих концертах, які були започатковані професором 20 років тому, в останніх роках участь брали не лише вихованці класу, але й випускники минулих років, щоби віддати шану великому синові українського народу. Рівень мистецького виконання цих солоспів можна реально побачити, оглянувши в мережі YouTube відеозаписи концертних програм «Вокальна музика на слова Тараса Шевченка».

Студенти класу Базиликута Б. О. повсякчас брали участь у концертно-просвітницькій діяльності свого навчального закладу, про що свідчить, наприклад, відгук у газеті «Франківець» Дрогобицького педінституту ім. І.Франка від 5 травня 1991 року: «30 березня 1991 року з цікавою Лисенківською програмою виступили в актовому залі головного корпусу студенти Дрогобицького педінституту та вокального факультету Львівської державної консерваторії – учні заслуженого артиста України, доцента Б. Базиликута. В їх репертуарі – 11 романсів М. Лисенка на вірші Т. Шевченка, І. Франка, О. Олеся, арії з опер «Наталка Полтавка», «Чорноморці», «Утоплена», «Тарас Бульба», знамениті обробки народних пісень. [...] Концерт ще раз засвідчив, що в класі доцента Б. Базиликута виховується професійне ставлення до предмета: висока вимогливість у виконавстві плюс старанний підбір репертуару, покликаноного готувати майбутнього фахівця до роботи в умовах національної рідної школи». Також: «У клубі відділення військової підготовки ДУ «Львівська політехніка» побували талановиті гості: народний артист України професор Дрогобицького педінституту Б. Базиликут та студенти цього вузу. Артисти одразу зачарували публіку своєю майстерністю. [...] Буду відвертим – оперне мистецтво розуміють не всі, особливо молодь. Але, незважаючи на це, присутні в залі курсанти з захопленням слухали арії з опер, колядки та народні пісні. Відкрив концерт професор Богдан

Омелянович Базиликот. Він виконав декілька колядок в обробці відомого західно-українського композитора Дениса Січинського. [...] Овації, букети квітів та усмішки курсантів стали нагородою для артистів», – писала газета «Армія України» від 10 лютого 1996 року.

У 1999 р. Б. Базиликота запрошують до Львівського національного університету ім. Івана Франка на новостворену кафедру театрознавства та акторської майстерності, у 2005 р. – на кафедру музичного мистецтва новоствореного факультету культури та мистецтв ЛНУ ім. Івана Франка. З 2004 р. він також працює у Львівській державній музичній академії імені М. В. Лисенка на кафедрі хорového та оперно-симфонічного диригування.

Останні два десятиліття професор Б. Базиликот зі своїми вихованцями невтомно провадив просвітницько-виховну роботу, беручи участь у різноманітних збірних концертах. Наприклад, 2013 р. аріями з опер Дж. Верді було вшановано 200-літній ювілей геніального італійського композитора, а 135-річницю від дня народження великого українського тенора Модеста Менцинського – аріями з опер, в яких він виступав, та українськими солоспівами з його репертуару. Сакральна вокальна музика, українська і зарубіжна, звучала 2015 р. на урочистих концертах з нагоди 150-річного ювілею митрополита Андрея Шептицького в Домініканському соборі м. Львова. На концертах до 160-ї річниці від дня народження Івана Франка виконувалася вокальна музика на слова Каменяра, які з великим успіхом відбулися у музеї поета восени 2016 р., а також у Хмельницькій філармонії. У червні 2017 р. концертною програмою, укладеною з оперних арій і українських солоспівів з репертуару Соломії Крушельницької, було розпочато вшанування 145-ї річниці від дня народження славетної української співачки, зірки світової оперної сцени (концертмейстер – Г. Скалозубов).

Також професор невтомно працював у царині підготовки професійних навчально-методичних посібників. Компетентність у філології (перша спеціальність!) дозволила створити цікавий збірник: «Орфоепія в співі» (Львів, 2001, з грифом МОН). Фахівці відмічають, що поради автора, викладені у посібнику, обдумані і перевірені досвідом філолога, який знає особливості оперного і камерного співу. У своєму вступі «Мова, мовлення і спів» до навчального посібника професор Р. Гром'як зауважує: «Мета, яку поставив перед собою автор, має чисто практичний сенс: показати вчителям співу, студентам музичних навчальних закладів, керівникам гуртків художньої самодіяльності як вокаліст повинен застосовувати у своїй діяльності відомі правила орфоєпії. Б. Базиликот популярно і стисло викладає норми літературної української вимови та ілюструє їх уривками з народних пісень і творів професійних композиторів. Практична спрямованість такої роботи очевидна. Тим більше, що автор зіставляє ці матеріали з порадами і спостереженнями відомих вокалістів, співаків зі світовими іменами» [1, 3].

На підставі глибоких теоретичних фахових знань та власного практичного досвіду 2003 року професор Б. Базиликот створює оригінальну «Навчальну програму з вокального класу» для впровадження в освітньо-виховний процес підготовки студентів музично-педагогічних факультетів вищих навчальних закладів. У програмі автор звертає увагу на важливі елементи постановки голосу, вказує на значення

орфоепії та дикції під час роботи над вокальним твором, на шкідливість «мікрофонного» співу, наголошує на необхідності вдумливого підбору пісень популярної музики до навчального репертуару з метою прищеплення молодому поколінню естетичного смаку. На думку професора, саме через «мікрофонний» спів, який, на превеликий жаль, масово заповнив загальноосвітні школи, нищать прекрасні голоси ще змалечку.

Для викладачів і студентів тих навчальних закладів, де є викладання вокалу, а також для усіх, хто цікавиться українською піснею, професор упорядкував і видав збірник «Українські пісні та романси з репертуару Богдана Базиликута» (2006), до якого ввійшли відомі й рідко виконувані бойківські, лемківські пісні, старовинні романси Поділля, пісні січових стрільців, а розпочинає збірник – «Люблю я тебе, Україно» М. Костецького на слова О. Новицького. У своєму вступному слові «Пісня – праця Богдана Базиликута» професор М. Шалата зазначив: «Такого ревного працелюба, такого відповідального за кожен виступ і за доручену справу, такого естета в житті і на сцені треба ще знайти! За довгі літа знайомства не відшукаю аніякісінького формалізму у ставленні Б. Базиликута до обов'язку» [3, 3].

Також, ще працюючи у Дрогобичі, Б. Базиликут видав два збірники Педагогічного репертуару вокаліста – для тенора (1994) та для баса (1997).

На думку професора Б. Базиликута: «Робота над українською вокальною класикою збагачує творчість кожного мистця все новими й новими досягненнями, адже цей мистецький доробок вирізняється чіткими пропорціями форми, досконалим урівноваженням цілого й деталей, а також безпосередністю та романтичною піднесеністю, що потребує бездоганної емоційної виконавської концепції».

Професор продовжував працювати над упорядкуванням навчально-методичних посібників для молодих вокалістів, і згодом були надруковані такі збірники: «Хрестоматія вокальних творів для баса» (2006) з ґрунтовними методичними порадами, «Українські народні пісні для мецо-сопрано» (2010), а також «Ліричні пісні українських композиторів» (2018), де, крім хрестоматійно підібраних пісень українських композиторів різної доби, також подано до них вичерпну методичну частину щодо вокальної сторони, правильної вимови звуків української мови та інші коментарі.

Чекає на свій друк підготовлена до видання остання його праця – Хрестоматія «Українські народні пісні для сопрано» для вищих навчальних закладів освітянської сфери педагогічного спрямування. У посібнику, крім низки рекомендованих пісень, у ґрунтовних методичних настановах подається корисна інформація про методику формування основ сольного співу усіх типів голосів, про вокальний процес в хорі. У «Роздумах» автора про українську пісенну творчість наголошується на історичній необхідності появи народних пісень, висвітлюються причини припинення народного піснетворення, вперше конкретно проаналізовано перебіг цього процесу пощаблово.

Отже, багатогранне обдарування сформувало винятково успішну, плідну творчу діяльність народного артиста України, професора Б. Базиликута у різноманітних аспектах: у виконавському, педагогічному та науковому, і вельми важко визначити який з аспектів був провідним.

Студенти класу професора засвоювали не тільки засади суто вокальної майстерності. У класі панував пієтет до вітчизняного мистецтва, рідного слова і народної пісні. Вихованці професора вміють самостійно працювати над поетичним словом і над художнім образом. Уроки викладача забезпечували досконале знання української мови, разом з тим, педагог своїм прикладом переконував студентів розвивати лінгвістичні здібності, і для того у класі культивувалося виконання класичних творів мовою оригіналу. Професор навчав їх не тільки культурі співу, але й допомагав зрозуміти, як досягти професійного довголіття.

Особистий творчий досвід професора був ґрунтовною основою для прищеплення молоді професійних вмінь і навичок широкого спектру – отож його учні ставали співаками з яскраво виразною сутністю. Педагог скеровував і переконував, знаходив нові методи для розкриття їхньої індивідуальності, а відтак «дарував» кожному вихованцю персональний, притаманний тільки йому тембр голосу, діапазон і теситуру.

Сьогодні найкращі вихованці класу плідно працюють викладачами вокалу у вищих і середніх навчальних закладах, передаючи традиції класу та професійні настанови свого незабутнього Вчителя наступним поколінням талановитої української молоді. Також випускники класу успішно працюють на творчій ниві, співають на вітчизняних і зарубіжних оперних сценах, у різноманітних хорових колективах (у хорі Львівської національної опери ім. С. Крушельницької та хорі оперної студії Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка, у хоровій капелі «Трембіта», Галицькому камерному хорі та чоловічому хорі «Гомін», у чоловічому октеті «Орфей» та музичній формації «Да Саро» тощо), у різноманітних вокальних ансамблях, беручи участь у закордонних гастролях. Вдосконалюючи свій фах, багато з них стають лауреатами і дипломантами престижних міжнародних конкурсів.

Серед них:

Григорій Смолій – дипломант міжнародного вокального конкурсу ім. А. Дворжака (1997, Карлові Вари); випускник Дрогобицького педуніверситету ім. І. Франка; тепер працює в опері м. Лімож (Франція);

Олена Харачко – Ді Стефано – дипломантка міжнародного сопранового конкурсу ім. Ренати Тебальді (2002, м. Модена, Італія); випускниця Дрогобицького педуніверситету ім. І. Франка; тепер працює в Італії за різними контрактами;

Віталій Загорбенський – лауреат I Міжнародного конкурсу молодих виконавців «Кримська весна – 2001» (м. Ялта), I премія; магістрант Дрогобицького педуніверситету ім. І. Франка; тепер соліст Львівського національного театру опери і балету ім. С. Крушельницької;

Віталій Вовк – лауреат III Міжнародного конкурсу молодих виконавців «Кримська весна – 2003» (м. Ялта), I премія; випускник Дрогобицького педуніверситету ім. І. Франка; тепер артист козацького ансамблю в Німеччині;

Андрій Стецький – лауреат Міжнародного конкурсу ім. М. Лисенка (2012), V премія; випускник магістратури факультету культури і мистецтв ЛНУ ім. І. Франка; з 2015 р. – учасник чоловічого вокального квартету LeonVoci;

Степан Поліщук – лауреат VII Міжнародного вокального конкурсу «Giovanni Musicisti» (2015, м. Тревизо, Італія), I премія; також лауреат Міжнародного конкурсу «Мистецтво XXI ст.», III премія (2017, м. Київ); магістрант факультету культури і мистецтв ЛНУ ім. І. Франка;

Блез Малаба – наймолодший учасник півфіналу серед 20 оперних співаків світу BBC Cardiff Singer of the World (2015), лауреат міжнародного конкурсу «Імпреза» в м. Камянець-Подільському, I премія (2015), студент факультету міжнародних відносин ЛНУ ім. І. Франка; закінчив магістратуру Королівського музичного коледжу у м. Кардіф; тепер соліст Лондонського міського оперного театру;

Наталія Кухар – лауреатка Першого Міжнародного фестивалю-конкурсу української ретро музики ім. Богдана Весоловського (2016, м. Львів), II премія; випускниця магістратури факультету культури і мистецтв ЛНУ ім. І. Франка; учасниця українсько-польського кабаре «Czwarta rano»; популяризаторка лемківської пісні і засновниця проекту Лемко-співи;

Оксана Шульба – лауреатка Міжнародного конкурсу «Мистецтво XXI ст.», (2017, м. Київ), IV премія; випускниця кафедри театрознавства та акторської майстерності ЛНУ ім. І. Франка; працює у Львівському театрі естрадних мініатюр «І люди, і ляльки», а також у Львівському академічному обласному театрі ляльок; учасниця українсько-польського кабаре «Czwarta rano».

Юлія Елькіна – лауреатка VI Обласного відкритого конкурсу вокального мистецтва імені Іри Маланюк (2018, м. Івано-Франківськ), III премія; магістрантка факультету культури і мистецтв ЛНУ ім. І. Франка; у 2017–2020 рр. – стажистка у Львівському національному театрі опери і балету ім. С. Крушельницької; тепер артистка Галицького академічного камерного хору;

Микола Мигович – лауреат XII Міжнародного конкурсу музичного виконавства (2018, Krasiceń, Польща), III премія; магістрант факультету культури і мистецтв ЛНУ ім. І. Франка; працює у Муніципальному хорі «Гомін»; артист камерного хору Львівського національного академічного театру опери і балету ім. С. Крушельницької;

Володимир Щур – лауреат X Міжнародного вокально-хорового конкурсу-фестивалю «Хай пісня скликає друзів» (2019, м. Чернівці), I премія; магістрант факультету культури і мистецтв ЛНУ ім. І. Франка;

Юлія Лев'юк – магістрантка факультету культури і мистецтв ЛНУ ім. І. Франка, вдосконалює майстерність у музичній академії Кракова (Польща) (Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie) на вокально-акторському факультеті, спеціальність – вокал; там працює: грає в проєкті *Otwarta Rampa* в театрі «*Rampa*» (Варшава); камерна співачка в *Chopin Salon Nowy* і *Świat Muzyki*; активна учасниця низки вокальних курсів: 1) Хорн, Австрія, Міжнародний фестиваль камерної музики «*Allegro Vivo*», 06.08.–13.08.2016, проф. Клаудія Віска (Віденський університет музики і виконавського мистецтва); 2) Новий Сонч, Польща «XXII Міжнародні курси музичної інтерпретації», 24.07.–13.08.2017, проф. Ольга Пасічник (українська оперна та концертно-камерна співачка); 3) Новий Сонч, Польща «XXIII Міжнародні курси музичної інтерпретації», 15.08.–24.08.2019, проф. Клаудія Віска (Віденський університет музики і виконавського мистецтва); 4) Радзейовіце, Польща «XIV Варшавські Міжнародні курси. Фестиваль Польської Камералістики ім. Мачея Падеревського», 23.08.–29.08.2020, проф. Ольга Пасічник;

Антоніна Вишнякова – магістрантка факультету культури і мистецтв ЛНУ ім. І. Франка; засновниця та керівник вокальної молодіжної школи «*Cherry Sound*» (з 2019 р.), викладачка вокалу; учасниця вокального тріо «*LvivLadies (MAK)*»;

Олег Садецький – магістрант Дрогобицького педінституту ім. І. Франка, 2015 р. дебютував в партії Герцога в опері Дж. Верді «Ріголетто» на сцені Львівського національного театру опери та балету ім. С. Крушельницької;

Степан Дробіт – магістрант кафедри музичного мистецтва ЛНУ ім. І. Франка; провідний соліст Хмельницької обласної філармонії, виступив в партії Скарпіа в опері Дж. Пуччині «Тоска» у постановці оперної трупи названої філармонії; запрошений 2017 р. для виступу в партії Набукко в однойменній опері Дж. Верді на сцені Львівського національного театру опери та балету ім. С. Крушельницької;

Богдан Полюга – випускник Дрогобицького педуніверситету ім. І. Франка, був солістом Львівської філармонії (1998–2000), Львівського (2002–2003) та Київського (2004) національних театрів опери та балету;

Наталія Поліщук – заслужена артистка України (2021); випускниця кафедри театрознавства та акторської майстерності ЛНУ ім. І. Франка; дебютувала в партії Сільви в прем'єрній постановці однойменної оперети І. Кальмана у Львівському національному драматичному театрі ім. М. Заньковецької; виконавиця партії Наталки у фільмі-опері «Наталка Полтавка» М. Лисенка, знятого 2015 р. на ТРК у Львові.

Богдан Омелянович Базиликот був визнаним педагогом – інтенсивний виховний і творчий процес, що вирував в його класі, винагороджувався високими результатами. Професорові була властива фанатична самовідданість улюбленій справі, і від усіх, хто його оточував – своїх партнерів по сцені, колег-викладачів, концертмейстерів і студентів, він очікував того ж. Педагог «запалював» учнів жертвним вогнем служіння високому мистецтву.

Народний артист України, професор Богдан Базиликот був людиною без консервативних поглядів і застиглих догм, і це було вирішальною складовою творчої насаги, життєдайним стимулом прогресивного фахового розвитку. Артистична піднесеність, ентузіазм та натхнення були притаманні не тільки його діяльності, вони були властиві його елегантній зовнішності, вишуканій поставі. Свій життєвий і творчий шлях Маестро торував як талановитий співак, видатний педагог, громадянин і щирий патріот України.

Література

1. Базиликот Б. О. Орфоепія в співі : навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. Львів, 2001. 124 с.
2. Терещенко А. К. Львівський театр опери та балету імені Івана Франка. Київ, 1989. 208 с. : іл. Із змісту [*Про Б. Базиликота*]. С. 143, 144, 146, 148, 149, 158, 161, 191, 201.
3. Українські пісні та романси з репертуару Богдана Базиликота. Львів : Каменяр, 2003. 101 с.
4. Юзюк Н. Маестро Богдан Базиликот : творчий портрет. *Просценіум*. 2014. № 1–3 (38–40). С. 107–112.

